

Handläggare
Therése Lilja

Tjänsteskrivelse
2023-11-30

Diarienummer
KS-2023/597

Kommunstyrelsen

Polisen och Knivsta kommuns medborgarlöfte 2024–2025

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner "Polisens och Knivsta kommuns medborgarlöfte 2024–2025".
2. Kommunstyrelsen ger kommunstyrelsens ordförande i uppdrag att signera medborgarlöftet tillsammans med chefen för lokalpolisområde Uppsala/Knivsta.

Sammanfattning av ärendet

Medborgarlöften är en metod för att formalisera samverkan mellan kommun och polis i det aktiva brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Medborgarlöften för 2024–2025 har tagits fram i en gemensam process. Flertalet underlag ligger till grund för utformningen av de fyra fokusområden som tagits fram där den gemensamma lokala lägesbilden gällande brottslighet och trygghet utgör en central del. Medarbetardialog och medborgardialog har genomförts för att även involvera medarbetare och invånare i Knivsta i arbetet.

Bakgrund

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete som Knivsta kommun och Polisen bedriver i samverkan strävar efter att vara i enlighet med kunskapsbaserat arbete och avser därmed att följa den samverkansprocess som utarbetats av Brottsförebyggande rådet (Brå), Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Polismyndigheten. Utformning av medborgarlöften är en del av samverkansprocessen och en aktivitet utifrån det ramverk för arbetet som samverkansöverenskommelse mellan kommun och polis utgör.

Nuvarande samverkansöverenskommelse (2023–2026) har följande fokusområden:

- Utveckla det gemensamma lägesbilsarbetet för att stärka och bredda den kartläggning som ligger till grund för Kommunens och Polisens gemensamma brottsförebyggande arbete.
- Stärka situationell prevention i samverkan. Situationell prevention kan exempelvis handla om att förhindra eller försvåra att brott begås genom att förändra den aktuella platsen eller situationen där brott kan begås.
- Visualisera och implementera gemensamt kalendarium och årshjul för att ge bättre förutsättningar för att samverka i olika brottsförebyggande aktiviteter.
- Utveckla samverkan mellan kommunala verksamheter och Polisen inom våldsprevention.
- Stärka uppföljning av genomförda aktiviteter.

Medborgarlöftet är samverkansöverenskommelsens publika och kommunikativa del. Ett medborgarlöfte är ett åtagande gentemot medborgarna i Knivsta kommun och därmed är det viktigt att de får möjlighet till att vara delaktiga i det löfte som utformas vilket kan göras genom medborgardialog.

Exempel på *medborgardialoger* som genomförts av kommunen är enkäter om trygghet och utsatthet för brott. Även nationellt utförda undersökningar, så som NTU (nationella

trygghetsundersökningen), Liv och hälsa ung och Polisens nationella trygghetsmätning har inkluderats.

Medarbetardialog har genomförts inom olika samverkansforum och kontaktytor inom kommun respektive polismyndigheten för att identifiera områden som medarbetare ser har en påverkan på både brottslighet och trygghet i kommunen.

Medborgarlöftet för 2024 och 2025 innehåller delar av de 12 fokusområden som fanns med i medborgarlöftet för 2022 men har nu istället sammanställts till fyra fokusområden.

Som tidigare fortsätter arbetet i bred samverkan kring ungdomar inom ramen för SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid) genom att agera på tidiga signaler om normbrytande beteende som kan leda till kriminalitet eller missbruk.

Polisens närvaro på prioriterade platser i kommunen, både gällande kommunpolis - och områdespolisverksamheten, styrs framför allt av lägesbilden över brottslighet och trygghet i kommunen. Polisens närvaro i kommunen utgår även från aktiviteter i ordinarie linjeverksamhet (såsom exempelvis skolbesök och samverkan mellan polis, ambulans och räddningstjänst – PAR, och bemanning av poliskontoret i kommunhuset).

Samverkan kring narkotika är också ett fortsatt prioriterat fokusområde som inkluderar både förebyggande arbete och reaktiva insatser. Detta avser både arbete med att förebygga att barn och vuxna börjar använda eller sälja narkotika samt stödinsatser vid missbruk.

Ett nytt fokusområde för medborgarlöftet 2024 – 2025 är att tillsammans arbeta mot våld i nära relation. I samverkansöverenskommelsen mellan kommun och polis 2023–2026 är ett av fokusområdena att gemensamt arbeta med våldsprevention. Enligt nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) visar forskning att kvinnor i jämförelse med män oftare utsätts för grovt, upprepat och kontrollerande våld från en partner, våldet kan vara både fysiskt, psykiskt, sexuellt, materiellt eller ekonomiskt. Ungefär 80 % av alla kvinnor som utsätts polisanmäler inte vilket gör mörkertalet för brottstypen stort (Brå). Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) utgör våld i nära relationer ett allvarligt hot mot den utsattas hälsa och säkerhet. Förutom direkta fysiska skador kan det ge upphov till både psykisk och fysisk ohälsa. Våldet har även dödliga konsekvenser. I nära nio av tio fall av dödligt våld i nära relationer i Sverige är offret en kvinna. NCK uppger att det enligt vissa forskare kan vara psykiskt mer skadligt för ett barn att uppleva våld i familjen än att själv utsättas för våld. Därmed är det ur ett demokratiperspektiv likvärdigt som ur ett jämlik – och jämställdhetsperspektiv av största vikt att i samverkan medvetandegöra och arbeta för att motverka denna strukturella företeelse.

Ekonomisk konsekvensanalys

Det finns inga ekonomiska aspekter att koppla till detta beslut. Arbetet sker inom ramen för ordinarie budget för både kommun och polis.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse daterad 2023-11-30

Polisens och kommunens medborgarlöfte 2024 – 2025.

Beslutet ska skickas till

Akten

Handläggaren

Åsa Franzén, chef kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

Enligt FN är alla under 18 år
att betrakta som barn

Förklara oavsett svar.

Beslutet om att godkänna medborgarlöftet påverkar barn eftersom delar av medborgarlöftet har direkt påverkan på barn och unga.

Om, **ja fortsätt** med frågorna.

2. Hur har barns bästa beaktats?

Flera delar i medborgarlöftet har direkt påverkan på barn och unga och beaktar barns bästa genom att fokusera på att minska risken för barn och unga hamnar i kriminalitet eller missbruk.

Barn som upplever våld i nära relation kan traumatiseras psykologiskt av detta (Nationellt centrum för kvinnofrid), och 40–60 % av barn upplever våld i hemmet har själva blivit utsatta för fysiskt våld av en förälder eller annan omsorgsperson). Att arbeta i samverkan mot våld i nära relation är att beakta barns bästa.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte övergripande flerårig plan/ flerårigt styrdokument

Om ja, förklara på vilket sätt barn varit delaktiga i beslutet, vilka åsikter barnen lyft fram samt hur dessa åsikter beaktats i beslutet. Om nej, förklara varför barn inte tillfrågats.

Under 2023 har flera medborgardialoger genomförts i form av trygghetsenkäter:

- I juni 2023 genomförde kommunen i samverkan med polis en medborgardialog via medborgarrådet en enkät kring trygghet med ålder 16 år och uppåt.

- I oktober och november genomförde kommun och polis vid två tillfällen trygghetsdialog på plats i Alsike och i centrala Knivsta där många svarande på enkäten var barn och unga mellan 11–15 år.
- Även svaren från enkäten Liv och hälsa ung (för Knivsta kommun) som genomförs av Region Uppsala och som besvaras av elever i Uppsala län i årskurs 7, 9 och 2 på gymnasiet, har använts.

Resultatet från undersökningarna har varit en del av underlaget i arbetet med att ta fram medborgarlöftet.